

ת"פ 10483/08/12 - מדינת ישראל - רשות המסים, לשכה משפטית - מחלקה פלילית, מדור תביעות ת"א נגד קשמש בע"מ, חי בן-אל בע"מ, אחמד ספורי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 10483-08-12 מדינת ישראל נ' קשמש בע"מ
ואח'

בפני כב' השופט ד"ר שאול אבינור

מדינת ישראל - רשות המסים לשכה משפטית - מחלקה
פלילית מדור תביעות ת"א

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. קשמש בע"מ

2. חי בן-אל בע"מ 3. אחמד ספורי

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשמים הורשעו, על יסוד הודאתם בעובדות כתב האישום, בביצוע ארבע עבירות של אי הגשת דוחות לפי הוראות סעיף 216(4) וסעיפים נלווים בפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן - פקודת מס הכנסה).
2. כתב האישום אווז חלק כללי ושלושה אישומים. על פי עובדות החלק הכללי, נאשמות 1 ו-2, חברות פרטיות הרשומות בישראל, עסקו, בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום, ביבוא ושיווק משקאות חריפים ומזון, ובביגוד ובהנעלה; בהתאמה. נאשם 3 היה, באותה התקופה, מנהל הפעיל של נאשמות 1 ו-2. על פי הוראות פקודת מס הכנסה היו הנאשמים חייבים להגיש באותה התקופה דו"ח על הכנסותיהם, בצירוף מאזן וחשבון רווח הפסד מאושרים על-ידי רואה-חשבון (להלן - דו"ח).
3. על פי עובדות האישום הראשון, בו הואשמו נאשמים 1 ו-3, הם לא הגישו דו"ח לשנת המס 2010 במועד. על פי עובדות האישום השני, בו הואשמו נאשמים 2 ו-3, הם לא הגישו דוחות לשנות המס 2009 ו-2010 במועד (שתי עבירות). על פי עובדות האישום השלישי, בו הואשם נאשם 3, הוא לא הגיש דו"ח (אישי) לשנת המס 2010 במועד.
4. הנאשמים הודו כאמור בעובדות הנ"ל, והורשעו על יסוד הודאה זו - בהתאם לחלקיהם כמפורט באישומים הראשון והשני - בעבירות של אי הגשת דו"ח במועד, לפי הוראות סעיף 216(4) יחד עם סעיף 117 לפקודה, ובאחריות מנהלים (של נאשם 3), לפי הוראות סעיף 224א לפקודה. באישום השלישי הורשע נאשם 3 בעבירה נוספת לפי הוראות סעיף 216(4) לפקודה. בסך הכל מדובר אפוא, כאמור,

עמוד 1

בארבע עבירות.

5. כל המחדלים נשוא כתב האישום הוסרו.

ב. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

6. ב"כ המאשימה הגישה את גיליון הרשעותיו של נאשם 3 (ע/1). כעולה מגיליון זה, לנאשם 3, יליד 1960, חמש הרשעות קודמות. הרשעתו הקודמת האחרונה הינה ישנה מאוד, מבית המשפט הצבאי המחוזי בלוד, משנת 1985. עם זאת, במסגרת אותה הרשעה נידון הנאשם לתקופת מאסר בפועל בת 20 שנים.

7. ב"כ המאשימה הדגישה כי מדובר בארבע עבירות של אי הגשת דוחות במועד. האינטרס הציבורי מחייב כי דוחות יוגשו במועד על מנת לאפשר לרשויות המס לפקח על החבות במס ולגבות מיסים במועד. לטענתה, איחור בהגשת דוחות פוגע בהתנהלות התקינה של רשויות המס ובערך החברתי שעניינו השוויון בנשיאת נטל המס, ומכאן החומרה שבו. ב"כ המאשימה ציינה עוד, כי בשנת המס 2010 היה מחזורה של נאשמת 1 גבוה מאוד, כ-31 מיליון ₪, ומחזורה של נאשמת 2 היה אף הוא גבוה, כ-1.2 מיליון ₪.

8. יחד עם זאת, נוכח הסרת כל המחדלים עתרה ב"כ המאשימה - בעניינו של נאשם 3 - למתחם עונש הולם מתון, דהיינו: למתחם עונש הולם של מאסר על תנאי, לתקופה שבין חודשיים מאסר על תנאי לבין 8 חודשי מאסר על תנאי; וקנס כספי, בין קנס בשיעור של 8,500 ₪ לבין קנס בשיעור של 29,200 ₪. בנוסף עתרה ב"כ המאשימה להטלת התחייבות להימנע מעבירה. נאשמות 1 ו-2 הינן חברות שאינן פעילות ועל כן העתירה היא להטלת קנס סמלי.

9. ב"כ הנאשמים ביקש להקל עם נאשם 3. ב"כ הנאשמים הדגיש כי נאשם 3 עשה כל שביכולתו להסרת המחדלים, והסיבה היחידה לכך שכתב האישום לא הומר בקנס מנהלי נעוצה בעובדה שלנאשם לא היתה יכולת כלכלית לשלם את החוב בתיק הניכויים.

10. הנאשם אינו צעיר. הוא נשוי ואב לשתי בנות, ואת רוב חייו הבוגרים בילה בבתי כלא. לאחר שהשתחרר מהכלא הקים, לפני כשמונה שנים, עסק למכירת משקאות בסיטונאות. העסק הצליח מאוד בתחילה אך לאחר מכן, בשל ניהול לא נכון, התמוטט ונקלע לחובות אדירים. הנאשם עצמו מצוי כיום בהליכי פשיטת רגל ונקבע בעניינו צו תשלומים בשיעור של 500 ₪ לחודש (ר' גם ס/1).

11. בנסיבות אלה, מצבו של הנאשם קשה ביותר, והוא אינו מצליח למצוא עבודה נוכח גילו ועברו. לנאשם אין כל יכולת לשלם את הקנסות להם עתרה המאשימה. ב"כ הנאשמים ביקש אפוא לנקוט עם נאשם 3 במידה הרחמים ולא להטיל עליו קנס.

12. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, ציין כי מצבו הכלכלי "מאוד מאוד קשה".

ג. קביעת מתחם העונש ההולם:

13. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לעבירות שבביצוען הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל

כאמור בהוראות סעיף 40ג לחוק העונשין. קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - עקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כמפורט בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.

14. באשר לעבירות דנא, בהתחשב במכלול נסיבות העניין מקובל עליי טיעון ב"כ המאשימה הן לגבי הערכים החברתיים, שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, והן, עקרונית, לגבי מתחם העונש ההולם אותו יש לקבוע במקרה זה. בהקשר זה לא למותר להוסיף ולציין כי גם מקובלת עליי האבחנה, אותה ביקשה המאשימה לעשות לעניין קביעת מתחם העונש ההולם, בין מקרה בו המחדלים הוסרו לבין מקרה בו הם לא הוסרו.

15. לפי הוראות סעיף 40ט(א)(4) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בין השאר, במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ב"נזק שנגרם מביצוע העבירה". כאשר עסקינן בעבירות מס הכרוכות באי דיווח, עיקר הנזק שנגרם מביצוע העבירה הוא המחדל שבאי הדיווח ובאי תשלום המס. לפיכך, כאשר המחדל מוסר ממילא ברור כי הנזק שנגרם מביצוע העבירה הוא פחות במידה ניכרת.

16. בעבירות כגון דא הסרת המחדל הינה, אם כן, נסיבה מהותית ורבת חשיבות. מדובר לא רק בנסיבה שעניינה "מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה" - נסיבה שאינה קשורה בביצוע העבירה ועשויה להשפיע רק על גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, כאמור בהוראות סעיף 40יא(5) לחוק העונשין - אלא כאמור בנסיבה מהותית, היורדת לשורשו של עניין ועל כן משפיעה על קביעת מתחם העונש ההולם עצמו. הלכה למעשה, כאשר המחדלים נשאו עבירת המס מוסרים, מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים הינה פחותה, והיבט זה צריך לבוא לידי ביטוי בקביעת מתחם העונש ההולם.

17. בנסיבות אלה אני קובע, אפוא, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא כולל רכיב של מאסר מותנה וענישה כלכלית, וכן - במקרים המתאימים - התחייבות להימנע מעבירה. ברכיב המאסר המותנה מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר מותנה של חודשיים לבין מאסר מותנה של שמונה חודשים. ברכיב הענישה הכלכלית מתחם העונש ההולם הוא בין קנס בשיעור של כמה אלפי ₪ לבין קנס בשיעור של כמה עשרות אלפי ₪.

ד. גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחם העונש ההולם:

18. בהתאם להוראות סעיף 40יא לחוק העונשין על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם - למעט במקרים חריגים בהם הוא רשאי לחרוג ממתחם זה, שאין עניינם לכאן - תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כמפורט בהוראות הסעיף האמור.

19. בתיק דנא יש להידרש רק לשאלת עונשו של נאשם 3, שכן החברות-הנאשמות אינן פעילות ומוסכם כי יש להשית עליהן קנס סמלי בלבד. גם בשאלה זו - שאלת עונשו של נאשם 3 - המחלוקת בין הצדדים מצומצמת למדי, ונסובה סביב סוגיית הקנס, שכן אין מחלוקת שהענישה צריכה לכלול רכיב של מאסר מותנה.

20. בהקשר זה יש להתחשב, לכף חומרה, בעובדה שמדובר בארבעה דוחות על פני תקופה של

שנתיים - השנים 2009-2010 - כאשר בשנת 2010 עסקין במחזורים גבוהים של נאשמות 1 ו-2 ובפרט של נאשמת 1. אכן, מחזור עסקי גבוה של חברה אינו ערובה לכך שהחברה לא תגיע למצבים של התמוטטות והפסדים, מצבים שכמובן עשויים להשפיע על היקף חבות המס של החברה. יחד עם זאת, המינימום שניתן לצפות מחברה, בפרט כאשר מחזורה העסקי הינו גבוה, הוא להגיש את דוחותיה כדין.

21. מאידך גיסא, לכף קולא, יש ליתן משקל להודאת הנאשמים ולנטילת האחריות על ידי נאשם 3. בנוסף, יש גם להתחשב בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של נאשם 3, כמו גם במצבו הכלכלי הקשה. כאמור, נאשם 3 מצוי בהליכי פשיטת רגל ונותר הלכה למעשה בחוסר כל.

22. בנסיבות אלה, ולאור כל האמור לעיל, אני גוזר בזה על הנאשמים את העונשים הבאים:

על נאשם 3:

(א) מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה לפי הוראות פקודת מס הכנסה.

(ב) קנס בסך של 9,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-18 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.3.15 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה ונאשם 3 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מידי.

(ג) התחייבות להימנע במשך שנתיים מהיום מהעבירות בהן הורשע הנאשם, על סך 9,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתם. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות כאמור תוך 7 ימים מהיום, הוא ייאסר לתקופה של חודש ימים.

על נאשמות 1 ו-2:

קנס (סמלי) בסך 1 ₪, לכל אחת מהנאשמות הנ"ל.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, יום חמישי ה' כסלו תשע"ה, 27 נובמבר 2014, במעמד הצדדים.